No. 36. 1846.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 25 Maart.

De uitgave dezer Courant geschiedt [illegible] week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 10 Ct. de regel, [illegible] Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 [illegible] abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

BELGIE.

ANTWERPEN, den 21. Maart. Gisteren is een geestelijke bij een onzer inwoners gekomen, en heeft hem eene som van [illegible] franks ter hand gesteld, welke hem over een tiental jaren was ontstolen.

— Nog dagelijks komen hier duitsche landverhuizers aan. Maar een dagblad beweert, zouden er dit jaar wel vijf-en-twintig duizend te Antwerpen worden verwacht, vijf-en-dertig duizend te Bremen, allen in bestemming naar de Vereenigde Staten van Amerika. Wij gelooven, dat deze opgaven zeer overdreven zijn. Hoe het zij, velen dezer menschen zien er als gegoede lieden uit, en als de middelen aan de hand hebbende, om zich met een klein kapitaal een uitgestrekt stuk land in de Nieuwe Wereld aan te koopen. Het is ook tegen deze niet, dat de publicatie is gerigt, welke door den heer *G. H. Goundie*, consul-generaal der Vereenigde Staten van Amerika, te Londen is gedaan. Ingevolge deze publicatie, had den staat van New-York een bevel uitgevaardigd, hetwelk de kapiteins van de schepen of derzelver reeders en eigenaren, gedurende twee jaren, verantwoordelijk stelt voor de middelen van bestaan van de landverhuizers, die zij zullen medebrengen. Deze wet is noodzakelijk geworden door den grooten toevloed van arme landverhuizers, die de gasthuizen van New-York en andere steden bevolken.

— Koffij is voorzeker een aangename drank. Terwijl bij den geest eenigzins aanzet en aldus een goed middel is om het gesprek levendig te maken, nemen er ook de vrouwen dikwijls hunnen toevlugt toe; en dan loopt hare tong op een draftje, dat men met geen stoomtuig van acht en veertig paarden-kracht haar zoude kunnen bijhouden. Een kop koffij is voor alle vrouwen eene onweerstaanbare bekoring, en wanneer zij eens wel gezeten zijn, en haar schoteltje op de vier vingers en den duim van hare regter hand, op de hoogte van haren mond doen heen en weder draaijen, ô, dan zouden zij alle bezigheden vergeten. Dit kan echter ook zijne gevaarlijke zijde hebben; het volgende levert daar een voldoend bewijs van op. Eene boerin was gisteren met eene welgeladen huifkar naar de stad gekomen. In de Arme-Beukelaar-straat moest zij iets bestellen en spoedde zich in huis te treden, om hare boodschap te doen en dan weder te vertrekken.

Ongelukkiger wijze stond de koffijpot op de tafel. De boerin werd uitgenoodigd zich neder te zetten en een kopje mede te drinken. Na eenige weigeringen, gegrond op de haast die zij had hare bezigheid af te doen, willigde zij eindelijk in, één kopje, maar slechts *één*, te drinken. Maar van één ging het over tot twee, tot drie, en de boerin vergat geheel hare kar met haar paard, die aan de deur stonden te wachten. — Ondertusschen was een gauwdief genaderd, was op het rijtuig geklommen, had er eene wel opgevulde mand, waarin zich verscheidene voorwerpen, zoo als kleedingstukken, neusdoeken, enz. enz., bevonden, behendig weggenomen en zich er mede op den loop begeven. — Verschrikt stond de boerin te gapen, toen zij van hare aangename koffijpartij kwam, en hare kar bezag. Zij zwoer, maar wat te laat, dat men haar zoo niet meer zoude beet hebben. — Een jongen had echter een kerel met de mand naar den kant der Vlierstееg zien loopen, en zal misschien de noodige inlichtingen kunnen geven, om den schelm op het spoor te komen.

NEDERLANDEN.

ZWOLLE, den 16. Maart. Wij hebben voor ons een brief geschreven den 4. Dec. 1845, door een Overijsselaar, die als beambte met de kolonisten der Saramacca vertrok, en geven daarvan het volgende uittreksel:

Eerst schildert de schrijver met gloeijende kleuren de akelige aankomst op voorzorg en post Groningen, de verschrikkelijke hitte van 96°—98° *Fhar.* in de schaduw over dag, des nachts niet onder 68° — 't gemis van woningen — de ongewone leefwijze en vooral 't vreemde voedsel — de verschrikkelijke gal- en zenuw-, later rotkoortsen, zonder goede en krachtdadige geneeskundige hulp.... geen rot de schrijver uit, mijne pen waagt het niet eene juiste en treffende omschrijving te geven, van al de ellende en verwijfeling waarvan ik ooggetuige ben geweest.

Ook hij brengt [illegible] offers, zijne vrouw en kind stierven.

Verder spreekt hij over Do. *Copyn* en brengt dezen waardigen overledene eene opregte hulde.

In september en october werd de ziekte toestand gunstiger; maar — de meesten der werkzame en krachtige kolonisten, lagen in de rust des doods in de schuilritsen op post Groningen.

Verder houdt de schrijver eene warme lofspraak op Do. *Betting*, wiens echtgenoote overleed, en hem acht kinderen liet.

Eindelijk lezen wij een woord over de kolonisatie zelve, die als *gelukt* word beschouwd, onder de heilzame medewerking van baron *van Raders*, die dadelijk na zijne komst te Paramaribo de kolonie bezocht, alle belangen minzaam hoorde en den moed deed herleven.

De magazijnen zijn voorzien van beste levensmiddelen, en wat voor zieken aangenaam en nuttig is; allerlei plantsoen en aard- en boomvruchten wordt van heinde en ver naar de kolonie aangevoerd.

Het kerk-schoolgebouw was voor eenigen tijd aangekomen en was men bezig om dit fraai gebouw op te rigten. *Negen en twintig* goede woningen waren op post Groningen gebouwd en bewoond.

Achter elke woning een tuin en veldgrond, met 't benoodigd pluimgedierte en vee, benevens alles wat in 't huishoudelijke en voor den akkerbouw noodig is.

Ieder kolonist ontvangt wekelijks uit het magazijn een *rantsoen* van:

3 pond (Amsterd.) gezouten best Amerikaansch vleesch.
¾ « gezouten spek.
2½ « rijst.
7 « tarwe brood.
½ « boter (Hollandsche.)
½ « bruine suiker.
¼ « koffij.
1/16 « thee.
1 pint azijn.
1 « jenever (voor volwassene mannen.)
½ pond tabak met eene pijp.

Peper, olie en zout naar behoefte, alsmede ieder 1 bos boomrijpe bananen 's wekelijks.

De zieken ontvangen dagelijks een goede krachtige soep, roode- witte- port- en rijnsche wijn, madera, bier, gedroogde appelen, peren, pruimen, korenten, rozijnen, sago en eene menigte andere artikelen.

't Ministerie van kolonien zorgde voor eene voortreffelijke wijze voor brandspuiten, filtreer-machines, ploegen van allerlei soort, veld- en tuin-gereedschappen, tijgervallen enz.

De drie huizen, te Breukelen gebouwd, zijn prachtige gebouwen.

Er waren 150 *kommando-negers* aangekomen, om bosch te vellen, en post Groningen ruimer luchtiger en daardoor gezonder te maken.

De slotsom, die we uit dezen brief opmaken is: dat de dagbladen in der tijd den toestand der kolonisten niet te donker hebben gekleurd, maar dat de kolonisatie door een krachtig, kundig en welgezind koloniaal Bestuur ondersteund, thans de gewenschte uitkomst *kan* schenken.

— De kinderziekte heeft alhier te stede *voornamelyk* in huizen geheerscht, waar men tegen de inenting gestemd is. Merkwaardig is in dit opzigt het voorbeeld van een uit negen kinderen bestaand huisgezin. De zes jongeren, aan wie de vader, uit een bekend vooroordeel de vaccinatie niet had laten verrigten, werden allen door de pokken aangetast, terwijl de drie ouderen, die vroeger ingeënt waren, van de ziekte geheel bevrijd bleven, hoezeer zij met de aangetaste kinderen in hetzelfde huis woonden, en gedurig in aanraking verkeerden.

'S HERTOGENBOSCH, den 16. Maart. Als eene merkwaardige bijzonderheid kan worden medegedeeld, dat in de gemeente Heeswijk, hebbende eene bevolking van ruim 1000 zielen, sedert den 5. september van het afgeloopen jaar, dat is ruim zes maanden, geene sterfgevallen hebben plaats gehad, terwijl er sedert den 1. januarij jl. reeds 17 geboorten zijn geweest. De oorzaak van dit buitengewone voorval wordt door geneesheeren aan het plaats gehad hebbende [illegible] toegeschreven, daar over het algemeen sedert de schaarschheid van die vrucht en de daaruit voortspruitende noodzakelijkheid, om anderen spijzen te gebruiken, er minder zieken en dus ook minder sterfgevallen plaats hebben.

GRONINGEN, den 19. Maart. Onze stad heeft weder een treffend voorbeeld opgeleverd, welke doorgaande noodlottige gevolgen het heeft, kleine kinderen zelfs een oogenblik alleen te laten.

De vrouw van een' handwerksman, wonende in de Groote Lehėnstraat, welke ter medevoorziening in de behoeften van haar huisgezin wel eens boodschappen voor anderen doet, begaf zich eergisteren namiddag tot het verrigten van deze werkzaamheid eenige oogenblikken van huis; drie harer kinderen, een knaapje van zes, een aanminnig lief meisje van bij de vier jaren (welke, wegens ongesteldheid, sedert een paar dagen de stads bewaarschool niet kon bezoeken) en een zuigeling in de wieg, zonder behoorlijk toezigt, achterlatende. Nauwelijks vertrokken, schijnt het meisje, dat in de kamer speelde, aan haar voorschootje vuur gevat te hebben. In haren angst en schreijende loopt zij naar het open plaatsje achter de woning, waar haar ouder broertje zich bevond, ten einde bij dezen hulp te zoeken: hierdoor voornamelijk schijnt zich het vuur verder te hebben verspreid, daar het brandende kind alras bewusteloos nederzeg. De kleine knaap wilde zijn zusje eerst met water blusschen, doch de onmogelijkheid daarvan inziende, liep hij haastig naar de voordeur, de hulp van de buren inroepende, welke dan ook het deerlijk gebrande wichtje zoo goed mogelijk verpleegden.

De radelooze smart der inmiddels teruggekeerde moeder, alsmede die des geroepen vaders laat zich gemakkelijk beseffen, toen zij hun éénigst en teedergeliefd meisje aldus weder moesten aanschouwen.

Ofschoon alle mogelijke geneeskundige hulp dadelijk is ingeroepen en aangewend, is het wichtje reeds gisteren avond aan de gevolgen bezweken.

HARDERWIJK, den 20. Maart. Eene vreesselijke daad heeft in de laatste dagen alhier te regt een ieder met afschrik vervuld. Laatstleden zaturdag vernam de policie dat in de buurtschap Hierden het gerucht verspreid was, dat zekere boerendochter *M. H...* gebaard zoude hebben zonder dat men iets van de vrucht vernomen had. Terstond werden pogingen in het werk gesteld om deswegens iets te ontdekken, en de personen gehoord, zoodat des avonds de heeren Burgemeester der Stad, vergezeld van den Secretaris, tevens ambtenaar van het openbaar Ministerie, de Kantonregter en twee geneeskundigen zich reeds naar de woning der beschuldigde, om het kinderlijkje op te graven, begaven, hetgeen twee voeten onder den grond in de geitenstal werd gevonden. Den vijfden jl. is *M. H...*, oud 34 jaren, in bijzijn van hare stiefmoeder *M... Jans*, oud 72 jaren, huisvrouw van *L. H...* van eenen zoon bevallen; de grootmoeder hielp de dochter in bed, liet het kind op den grond liggen, zag dat het levend was, begaf zich naar de geitenstal, groef een gat, kwam terug, nam het kind mede, scheide het met den schop van de nageboorte en stopte het in den grond, wierp er aarde over en trapte het gat toe met hare klompen. Toen zij dit verrigt had vroeg de kraamvrouw waar het kind was en zij zeide ik heb het in het geitenhok gebragt. Later spraken zij beide er niets meer over. Bij een geregtelijk onderzoek bleek dat het kind zeer gezond en frisch geweest moet zijn.

Beide personen zijn gevat en de regter-commissaris met den officier en griffier der Regtbank te Arnhem hebben reeds

CHARLOTTE VAN BERGFELD. (1)

Episode uit de jaarboeken der lijfstraffelijke regtspleging in Pruissen.

Men antwoordde hem, dat het op de verzekering van eenen enkelen, en in die onderhavige zaak belanghebbenden getuige, onmogelijk was eene dusdanige verklaring te geven. Men raadde hem eenen regtsgeleerde met de noodige onderzoekingen te belasten, ten einde eerst kennis der toedragt te verkrijgen.

Ferdinand volgde dien raad op. De advokaat Schelnitz had zich door de geheele provincie den eernaam van verdienstelijk, naauwgezet en werkzaam verworven: gaarne belastte hij zich met die zaak. De uitgebreide belangen, welke op het spel stonden, de aanlokking een geheim te ontdekken, en de aanzienlijke stand zijner partij, dit alles vereenigde zich, om den ijver van den regtsgeleerde aan te sporen.

Zijn vindingrijk vernuft bragt weldra belangrijke teekenen aan den dag.

De man der wet en de zoon des barons begaven zich naar Coblentz; zij onderzochten de woning van Eduard van Bergfeld, waarvan de goederen reeds onder regtelijke bewaring gesteld waren. Zij onderwierpen dezelve aan eene naauwkeurige onderzoeking, en vonden alzoo in den zak van eenen jas, een niet duidelijk geschreven franschen brief; het adres er evenwel afgescheurd. Zie hier den inhoud er van:

« Ik sta u deze geheime bijeenkomst toe, mits het de laatste zij. Uwe bedreigingen zullen mij nimmer doen sidderen. Ik zal mij steeds weten te verdedigen met de wapenen, welke deugd en eer mij aan de hand doen. Onze geheime briefwisseling houdt van dit oogenblik af aan op, dit is mijn laatste.

13 julij. C."

Eduard deed eene getrouwe copie van dezen ongeteekenden, evenwel niet onbelangrijken brief aan den ober-procurator toekomen. « Dit geschrift," zeide hij, « brengt ons op den weg. Tot op dit oogenblik heeft men de moord aan mijnen broeder gepleegd, toegeschreven aan eene poging tot roof: dat is eene dwaling, hij heeft de doodelijken slag uit de hand eener vrouw ontvangen. De handschoen dier hand is niet verre van het tooneel der misdaad gevonden, en het zijn zeker die zelfde vingers, welke dezen brief geschreven hebben. Overigens gedroeg mijn broeder zich ook niet onberispelijk; iets hetwelk ieder onzer weet, en hetwelk dan ook de oorzaak der spoedige scheiding was, kort na de voltrekking van zijn huwelijk."

Nieuwe, oogenschijnlijk beuzelachtige bijzonderheden deden aan de regterlijke magt omstandigheden kennen, wel der moeite waardig. Een jonge boer, ofschoon twintig jaar, evenwel van een zeer bekrompen verstand, had bij zekere gelegenheid de bouwvallen van Ottemberg beklommen, ten einde eenig hout te kappen. Hij verklaarde, dat hij op den morgen van den 16. julij, digt bij de overblijfselen van dat oude kasteel, een man in jagtgewaad had zien wandelen met eene dame, gekleed met een strooboed, een bontkleurig kleed, in de hand eene sonnescherm houdende.

De bewaarder eener badinrigting te Podewill, een dorp niet verre van Muhlbach, leidde eene meer belangrijke getuigenis af. Op den middag van den 16. julij had zich eene rijk gekleede vrouw, met lang zwart, in ordelooze krullen nederhangend haar, bleek en afgemat, aan de deur van het badhuis vertoond, met verzoek, eene wonde, welke zij zich aan de regterhand had toegebragt, te verbinden. De vrouw van den bewaker der badstoof wiesch en verbond de breede, doch niet zeer diepe wond: dezelve scheen veroorzaakt te zijn door eene snede met een of ander snijdend werktuig. De onbekende verzocht om eenen schoonen zakdoek, gaf eene dukaat en vertrok haastiglijk.

Weinige schreden van daar werd zij door een reeds bejaard man, gekleed als een houthakker, opgewacht, met wien zij zich met den grootsten spoed verwijderde.

Een zijner geburen had achter eene heg zittende, voor zij de poort der badplaats bereikt hadden, eene korte zamenspraak tusschen de onbekende en haren geleider aangehoord. Volgens hem, was zij als in tranen gesmolten en had eene groote ongerustheid aan den dag gelegd, waarop de grijsaard haar het volgende toegevoegd had: « Wees toch, in 's hemels naam! bedaard. Tranen kunnen hem het leven niet wedergeven; voor mij behoeft gij niet te vreezen, ik ben stilzwijgend als het graf."

Volgens zeggen dier getuigen, droeg die dame eene zonnescherm van lichtkleurige zijde, een stroohoed en een groen zijden kleed. Niettegenstaande de beuzelachtigheid dezer kenteekenen, scheen Ferdinand er echter zeer voldaan over. Hij schreef aan de overheid: « Weldra zullen wij de waarheid ontdekt hebben. De handschoen is reeds in onze magt, welligt spoedig de hand zelve; zij behoort aan de regterhand. Het is dus niet te betwijfelen,

(1) Zie onze vorige.

de personen genoord. Zoodra de kraamvrouw hersteld is, wordt zij naar Arnhem gevoerd. De moeder is reeds heden morgen derwaarts opgezonden.

VLISSINGEN, den 24. Maart. Met betrekking tot het banket in de Loge *l'Astre de l'Orient*, (zie ons vorig No. van den 23. dezer) meenen wij nog te moeten melden, dat door den Voorzittenden Meester, den heer *F. W. Wissel*, den heer *D. Dronkers* het eere lidmaatschap dier werkplaats aangeboden, en met welwillendheid aangenomen werd.

Als eene bijzonderheid dient, dat genoemde Loge, na 54 jaar bestaan te hebben, een' harer stichters, den heer *D. L. Louisson*, welke ook vroeger de waardigheid van het voorzitterschap bekleedde, als feestgenoot binnen hare wanden mogt bevatten.

Er is nog opgemerkt, dat in ons vorig berigt abusivelijk is genoemd de Loge *La Philantrope*, doch dit behoort te zijn de Loge *La Compagnie Durable*. N.

— Door den heer *D. Dronkers* zijn wij verzocht ter algemeene kennis te brengen, dat, aangezien niet slechts uit deze stad, maar ook van elders schier ontelbare aanzoeken aan hem gerigt worden om bij den geconcessioneerden spoorweg van Middelburg naar Maastricht in het vervolg geplaatst te worden, hij genoodzaakt is die aanzoeken onbeantwoord te laten, omdat de eventuële benoemingen bij gemelden weg niet van hem maar van een raad van administratie zullen afhankelijk zijn, bij welke de belanghebbenden zich alsdan kunnen aanmelden. *(Middlb. C.)*

— *Overyssel* (No 111) laat op 't berigt dat te Leiden van honger en dorst omgekomene ongelukkige volgen:

Maar wie zal opkomen om wraak te eischen voor het onnoemelijk lijden van deze ongelukkige; het smachten naar een dronk waters; eene marteling door honger van 9 etmalen lang. Onder de verschrikkingen van duisternis en eenzaamheid, een lang gerekt sterven, een doodangst van 18 nachten. — Zij was van een zedeloos gedrag. — Zoo hebben zich waarschijnlijk wroegingen over haar afgeleed leven bij de overige ijsselijkheden gevoegd, en het verlangen om troostende toespraak het akelige van haren toestand en den schrik tegen den dood dubbel verzwaard.

Hoe gelukkig dat wij in een land leven zonder publieken geest. En hoe worden zij geregtvaardigd, die voor dien geest bang zijn, als voor een spook.

GEMENGDE BERIGTEN.

De landverhuizing uit het Graafschap Zutphen naar Noord-Amerika wint meer en meer veld, ten gevolge van gunstige berigten van Eibergers, die aldaar reeds zyn gevestigd. Onlangs had de diligence van Zutphen naar Arnhem zes bywagens met Graafschapper landverhuizers. — Een ambtenaar by een der ministeriën, die vroeger in 't dolhuis had gezeten, heeft eene mislukte poging gedaan, om zich in de Noordzee te verdrinken. Als ryk gezegende ambtenaren het leven moê zyn, wat moet er dan van arme sukkels worden? — Men begint nieuwe muntstukken van f 2.50 of ryksdaalders uit te geven. — Prinses Albert is te Amsterdam de apen wezen zien. Zouden die te 's Hage niet genoeg zyn? — De minister van eeredienst is aan de betere hand. — Te Brussel werkt men vyf schoft daags over het verbieden van den invoer van hollandsche visch. — Te Bath is ingeklaard eene lading passagiers. De inkomende regten zyn naar de lengte der respective neuzen berekend. — By parlements-acte zal men de koortsen uit Ierland verbannen. Niet voor september 47 zullen zy met permissie der regering terug mogen keeren. — Ter beurze waren de Spanjaarden slap en veel aangeboden. — Mr. Robidé van der Aa heeft te Arnhem eene redevoering gedaan over de perfectibiliteit der dienstmaagden. — Mad. Theleur speelt op 't Amst. tooneel voor schim. — Parys telt thans 48 981 honden. — Aangeboden eene weduw by een bejaard heer zonder dienstboden. (HB. 4472.) — Item f 2.000 voor een post. (Ib.) — Te Bulmer, (Engel.) is een jongmensch door den bliksem dood geslagen. — De Gron. walvisch-historie, door vele bladen verhaald, is een puff.

MENGELINGEN.

Vrijheid van drukpers.

Dat ons bestuur met de drukpersvervolgingen een gevaarlijk, heilloos spel speelt, zal helaas, te laat, voor het arme volk, in Nederland worden bevestigd. Zonder vrijheid van drukpers is welvaart voor den staat, geluk van het volk ondenkbaar. De geschiedenis van meer dan eene natie is daar, om het door ons gezegde te staven. Geen wonder dus, dat ons het hart bloedt, wanneer wij zien, dat deze waarborg voor volksvrijheid door de regterlijke magt in Nederland op zoo geringen prijs wordt geschat, en ons het vooruitzigt tegengrijnst van dit edelste voorregt, van dien volkschat weldra te zullen worden beroofd. Wij eerbiedigen 's regters uitspraak, ook wanneer wij zijn gevoelen niet deelen, maar wij vragen het hem, of hij er over heeft nagedacht, dat het door hem geslagen vonnis onze drukpersvrijheid in groot gevaar brengt; of hij weet, dat 's volks dierbaarste regten met zijne uitspraak gemoeid zijn?

De geheele publieke opinie keurt dan ook te regt de ingestelde vervolging; om het droevige dier kruistogt echter nog duidelijker te doen uitkomen, willen wij hier laten volgen, het oordeel van eenige groote mannen over de vrijheid van drukpers.

BERNSTORF, minister van den koning van Denemarken, zeide reeds in 1770: Drukpersvrijheid is eene zaak van groot gewigt, en de zegen van haar wijs gebruik weegt verreweg tegen de schade van haar misbruik op. Zij is een onvervreemdbaar regt van iedere beschaafde natie, door welker onbeschondene bewaring eene regering zich zelve acht, en zich het volle vertrouwen eens volks waardig betoont.

BLACKSTONE, een der grootste regtsgeleerden van Engeland zegt: de vrijheid van drukpers is met het wezen van eenen vrijen staat ten naauwste verbonden. Bij eene behoorlijke handhaving der wetten, kan de drukpers tot geen verderfelijk doel misbruikt worden, zonder dat het misbruik eene behoorlijke straf ten deel valt.

BUONAPARTE verklaarde als eerste consul: de drukpers heelt de wonden, die zij slaat.

CHATEAUBRIAND zeide: Eene representatieve regeringsvorm zonder vrijheid van drukpers is een dood ligchaam, eene machine zonder leven.

FREDERIK DE GROOTE schreef: Zonder vrijheid van schrijven blijft het verstand in nevelen gehuld, en alle geleerden en staatslieden dringen daar op aan, dat de pers vrij zij, en ieder schrijven mag, wat zijn denkmogen ingeeft.

HERTZBERG, minister van FREDERIK DEN GROOTE zeide in 1787 in de academie van wetenschappen: Iedere staat, die zijne handelingen op wijsheid, innerlijke sterkte en regtvaardigheid grondvest, wint meer als zij verliest, wanneer zij dezelve aan het licht brengt. De openbaarheid is slechts gevaarlijk voor een staatsbestuur, hetwelk duistere, onnavolgbare slinkwegen lief heeft.

JOHANNES MÜLLER, de Tacitus der duitsche geschiedschrijvers, zeide reeds in 1809: de welvaart der verschillende staten en de zedelijke ontwikkeling der volkeren stond steeds in het naauwst verband met de meerdere of mindere vrijheid, welke men der drukpers liet.

TERTULLIANUS, de even zoo wijze als vrome kerkvader zeide: Eene wet is niet alleen aan zich zelve de overtuiging harer regtvaardigheid schuldig, maar ook aan hen, van welke zij gehoorzaamheid verlangt. Verdacht is overigens de wet, die niet wil, dat zij getoetst worde; onbillijk echter, wanneer zij, niet goed bevonden, noch kracht heeft.

GIJSBERT KAREL VAN HOGENDORP schreef: de vrijheid van drukpers is van zoo groot gewigt, dat men onder de engelschen algemeen hoort zeggen, dat wanneer alle vrijheden verloren gingen, op de vrijheid van drukpers na, deze alleen genoegzaam zou zijn, om alle de andere te herstellen.

En onze minister VAN HALL: de vrijheid van drukpers is het palladium onzer vrijheden.

En toch wordt in een land, waar de heer VAN HALL minister is, de vrijheid van drukpers, « dat palladium onzer vrijheden," op HOOGER LAST, tot in het hart aangetast.

—

Voor de correctionele kamer te Parijs stond een heer teregt, beklaagd van een hevigen slag te hebben gegeven aan eene jufvr. die VIRGINIE heet.

Een klein meisje van acht jaren wordt tot inlichting gehoord. Haar moeder brengt haar voor, en houdt haar bij de hand vast, maar het meisje laat deze los, en roept hard op uit: « Wees maar stil, ik zal wel alleen spreken, die heeren zullen mij niet opeten."

Voorzitter. Hoe is uw naam.

-- ANGÉLIQUE LEROY.

Voorzitter. Hoe oud.

-- Den 3. jan. acht jaar.

Voorzitter. Gij hebt nog geen beroep

-- Ik werk in het huishouden; kan stoppen, en de vaten wasschen.

Voorzitter. Gij moogt geen eed doen, maar gij weet dat gij niet moogt jokken!

-- Ja, mijn peetoom heeft mij zulks dikwijls gezeid.

Voorzitter. Zeg wat je weet.

-- Ik ben nog niet op school, maar ik ken reeds het A. B. C.

Voorzitter. Zeer goed, maar wat weetje van 't geval van jufvr. VIRGINIE?

-- Ik ging de trap op. De heer ook. VIRGINIE ook achter hem; de heer draaide zich om en gaf haar een fameuse schop tegen de maag. VIRGINIE zeide niets, maar viel dood op de trap.

Voorzitter. Maar, ze is niet dood! ze staat hier bij u.

-- Nu zie! ze was niet dood voor goed!

De Moeder. Zeg dan dat zij in zwijm viel!

-- Neen! ze viel dood, en daarop is ze weêr opgestaan.

Voorzitter. 't Is goed, ga zitten.

-- Mijnheer, zijt gij het die mij mijn geld zult uitbetalen?

Voorzitter. Welk geld mijn kind?

-- Moeder heeft me gezeid, dat men betaald wordt, als men voor de regtbank spreekt.

Voorzitter. Gij hebt gelijk, mijn kind, ga zitten bij uwe moeder; men zal u betalen, als de zaak is afgeloopen.

ANGÉLIQUE gaat maar half te vrede zitten.

—

Ook de zoogenaamde luimen des noodlots getuigen van de oneindige wijsheid des Scheppers. Even als in de diepten des volks de verhevenste geesten rondwandelen, het schitterendst talent van menigen SOKRATES, PHOCION, CINCINNATUS, FRANKLIN, of WASHINGTHON achter de ploeg of weefstoel onbekend blijft, terwijl aan het hoofd van den staat; des legers, der kerk, middelmatigheden naar den geest eene hooge borst zetten, evenzoo wandelen vrouwelijke schepsels, door de natuur gevormd tot vorstinnen, in de donkerheid des levens rond, terwijl anderen door de natuur stiefmoederlijk bedeeld, op hooge zetels prijken, na alvorens hare bekoorlijkheden uit de drie rijken der natuur te hebben bijeengezocht.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 24. Maart. Sedert den 21. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

August, J. J. van der Kerkhoven, Liverpool, kliprout; la Stephanie, P. Bachelet, Havre-de-Grace, koopmansgoederen; the Stephard, J. Nibhols, Wisbich, aardappelen; Unternehunny, L. A. Klein, Londen, Figaro, F. Mosmir, Havre-de Grace, Sirius, H. Grunwaldt, Straalsund, alle stukgoed; Albijn, J. Walker, Bombay, suiker; Newton, A. Cafiero, Napels, olijen; de Weser, J. Schmidt, Galverston, graan.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

De twee Broeders, H. J. Polter, Gibraltar, Jacoba, P. O. Smith, Drobaek, beide ballast; de vrouw Maaike, K. J. Visser, Hamburg, Wubbina, B. H. Kuiper, Koppenhagen, beide stukgoed; Alida, G. E. Jonker, glas en kristal, Hamburg.

Van Vlissingen gezeild:

Augusta Catharina, J. Lucas, ballast, Avontuur.

Van Brussel gezeild:

Wilmina, B. J. Kwakenburg, stukgoed, Hamburg; Hermann Henriette; J. J. Prins, stukgoed, Lubeck.

Stads-Poorten.

Opening des morgens ten 4 1/2 ure.

Sluiting des avonds « 7 «

Finale sluiting. De Waterpoorten ten 9 ure en de Rammekens- en Duinpoort ten 10 ure.

---

of die gewonde onbekende heeft dezelve verloren. De handschoen omkeerende, heb ik nog iets ontdekt, hetwelk tot nog toe onopgemerkt gebleven was, in de binnenzijde staat een naam gedrukt, bestaande uit de volgende letters: Henry F......ke. De daartusschen ontbrekende letters moet men trachten te ontdekken. Maar is dit nu de naam dergene, aan wie de handschoen toebehoorde? of wel, die van den vervaardiger? Dat is juist wat wij moeten opsporen." De handschoen werd daarop aan eenen bekwamen dienaar der geregtigheid gegeven, ten einde van die ontdekking behoorlijk partij te trekken.

Aldus stonden de zaken, toen de volgende onverwachte gebeurtenis plaats vond.

Een zeker feestdag was ophanden; de kapel des heiligen Jozefs werd tot dat einde schoongemaakt en in orde gebragt. Bij die gelegenheid ontdeed men dan ook de armbus van de haar omgevende spinnewebben: dezelve werd geopend. Er bevond zich in dezelve eene groene zijden beurs; de schimmel, die er op zat, bewees, dat dezelve er reeds langen tijd in gelegen had. Men vond er zeer vele gouden en zilveren muntstukken in; daar naast lag een stuk papier, waarop door eene hand, welke zich blijkbaar onkenbaar had zoeken te maken, met groote misvormde letters geschreven stond: « Begraaf den doode als een Christen, als een Katholijk; God zal er u voor beloonen."

Men herinnerde zich, dat de herbergier eene beurs in de handen des vreemdelings, welke bij hem eene nacht had doorgebragt, gezien had; men legde hem dezelve voor en hij meende die te herkennen.

Deze tijding ontvangende, riep Ferdinand uit: « Heb ik het niet van den beginne af aan gezegd, dat men niet uit poging tot roof mijnen ongelukkigen broeder vermoord heeft; een roover zou nimmer de beurs achtergelaten hebben. Meer dan ooit, schrijf ik dien moord aan eene daad van wraakzucht of minnenijd toe."

Weinigen tijd daarna werd Ferdinand genoodzaakt naar Silezië weder te keeren. De oude baron naderde zijn einde: zijn tweede zoon moest zich aldus noodwendig naar Berlijn begeven, ten einde van het ministerie op de bewijzen van de dood van Eduard, de vereischte volmagt te verkrijgen, ten einde zich tot erfgenaam der voorvaderlijke bezittingen te doen erkennen

Tot het verkrijgen daarvan had hij de hulp der bloedverwanten zijner schoonzuster noodig, aangezien de weduwe in die omstandigheid aanspraak had op eene grootere lijfrente dan de jaarwedde, welke zij van het oogenblik der scheiding af getrokken had.

Lieden terug te moeten zien, welke hij in het geheel niet beminde, verdroot Ferdinand zeer; altijd had hij eenen zekeren afkeer voor zijne schoonzuster gevoeld, terwijl de eigenliefde der van Bergfelds zeer gekwetst was, door de stijfhoofdigheid, waarmede haar vader, de generaal graaf van Hildenrath, alle toenadering door de verwanten van Eduard in het werk gesteld, had trachten te verijdelen.

Den 28 junij 1819 stapte Ferdiand te Berlijn af.

Hij vervoegde zich aanstonds bij den generaal, doch werd er op geene voorkomende wijze ontvangen; de weduwe van Eduard, Charlotta van Bergfeld, was uitgegaan. Ferdinand verhaalde den generaal hetgeen wij reeds weten, en werd niet zonder belangstelling aangehoord. Op dat oogenblik hield er een rijtuig voor het hotel stil, en weinig tijds daarna trad Charlotte de zaal binnen. Op den aanblik van Ferdinand, welke zich eerbiedig tot haar begaf, overtoog eene doodelijke bleekheid haar gelaat; zij was op het punt van neder te zijgen, en verwijderde zich haastiglijk, zonder taal of teeken te geven. Ferdinand scheen zeer verlegen en ter nedergeslagen over een zoo openlijk ondubbelzinnig bewijs van vijandschap; de generaal gevoelde zich even zeer gekrenkt door het gedrag zijner dochter en verzocht beleefdelijk zich van zijnen bezoeker te mogen verwijderen.

Twee wegen bleven hem tot de in bezitneming der erfelijke goederen alzoo open: de dood van Eduard behoorlijk te staven, of ter verkrijging eener verklaring van afwezigheid, in regten op te treden. Met dit laatste middel konden eenige jaren verloopen. En van den anderen kant vreesde hij, dat de strenge, en zich aan de geregelde formaliteiten houdende minister, nimmer zijn eerst verlangen zoude bekrachtigen.

Zie daar dan Ferdinand genoodzaakt alle dagen, weder of geen weder, zich naar de kantoren der ministeriën te begeven, smartelijk lang in de voorzalen van het hof te verblijven en onderdanig beleefd jegens de beambten te zijn.

Dat alles vereischte en kostte zeer veel tijd. Ferdinand was in de gelegenheid Charlotte dikwijls te zien; zij betoonde zich wel koel en terughoudend jegens hem, doch zij vermeed niet meer zoo opzettelijk zijne tegenwoordigheid. Niettegenstaande het ongelijk, hetwelk zij haren man te verwijten had, betoonde zij zeer veel verdriet over een zoo onverhoeds en ongelukkig einde.

(Vervolg hierna.)

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.